

ל"ג בעומר – העשרה על להג ולעג

הפעולה מיועדת לשכבה בוגרת ובהתאמה ז'-ח'-ט'

מסר:

היכרות עם המסורת סביב ל"ג בעומר שמספרת על חוסר כבוד שהוביל למגיפה בין תלמידי רבי עקיבא.

זמן: 45-50 דקות.

ציוד:

- שימוש במחשב (ולא נייד) בזמן הפעולה, על מנת להראות את הקישור המצורף.

מהלך הפעולה:

מתודה ראשונה: חשיפה

פתיחה: מה הדיבור ברשתות? 5 דק'

נבקש מהחניכים להיכנס לאיזו רשת חברתית שירצו, ולהסתכל בתגובות. לאחר מכן, ננחה אותם להיכנס לקישור הבא:

ולסמן עד כמה התגובה הייתה חיובית.

https://PollEv.com/clickable_images/oUQGgkiZplWM0lgVz3xQE/respond

(עליכם ליצור עותק משלכם, או לשתף את תמונה **בנספח א** בשיתוף מסך ולתת לחניכים לערוך)

נשאל:

- האם מישהו ראה פעם תגובה מעליבה או לועגת ברשתות?
- האם לקחתם ללב משהו שכתבו לכם?
- תחשבו, האם הייתם בצד שאולי פגע במישהו אחר?

מתודה 1: הצגת סיפור מרד בר כוכבא – 20 דק'

ניתן לחניכים 10 דקות לתכנן הצגה על מרד בר כוכבא (ניתן להיעזר ב**נספח ב**).

בהתאם לשכבת גיל- נאפשר לחניכים לחפש את הסיפור ברשת או ניתן להם סיפור מוכן.

לאחר מכן, החניכים יציגו את סיפורו של מרד בר כוכבא. בסימום, נראה להם סרטון של היהודים באים על כשלון המרד:

https://www.youtube.com/watch?v=97Xpkj_u5co

נשאל:

- אם המרד נכשל בסופו, מדוע אנחנו מציינים את ל"ג בעומר?
- האם אתם מכירים סיבות נוספות לציון החג?
- מה המוסר השכל של החג?
- מישהו שמע על תלמידיו של רבי עקיבא?

מתודה 2: דיון על תלמידי רבי עקיבא 10 דק'

נספר בקצרה על סיפורם של רבי עקיבא:

שנים עשר אלף זוגות של תלמידים היו לרבי עקיבא, מהעיר גבת ועד לאנטיפרס.
כולם מתו בתקופה אחת – מפני שלא נהגו בכבוד זה בזה.

בהמשך מפרש התלמוד שהזמן בו מתו התלמידים היה בין חג הפסח לחג השבועות,
והמיתה שפקדה אותם הייתה "אסכרה" – מחלה בדרכי הנשימה המזוהה כיום עם
מחלת הדיפתריה.

אפשרות לגדולים:

"אמרו: שנים עשר אלף זוגות תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן
מתו בפרק אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה בזה. והיה העולם שמם, עד שבא רבי
עקיבא אצל רבותינו שבדרום ושנאה (לימדה) להם, רבי מאיר, רבי יהודה, רבי יוסי,
רבי שמעון ורבי

אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה. תנא כולם מתו מפסח עד
עצרת. אמר רב חמא בר אבא ואיתימא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה מאי
היא אמר רב נחמן אסכרה"

תלמוד בבלי, מסכת יבמות, דף ס"ב, עמוד ב'

נשאל:

- לפי הסיפור מדוע התלמידים חלו במגיפה?
- ניתן לראות שהם לא נהגו בכבוד זה כלפי זה, כיצד לדעתכם?
- אילו תכונות מעוררות כעס וריב?
 - קנאה, לגלוג, דחייה, שחצנות, שנאה, לעג.

נספר שהמגיפה הייתה מחלת "אסכרה" (חפשו בגוגל), שפוגעת בדרכי הנשימה.

כחלק מהסיבה של המגיפה אצל תלמידי עקיבא חז"ל אומרים:

סימן לשון הרע- אסכרה (מסכת שבת, ל"ג)

לפי חז"ל, העונש על לשון הרגע, דברי עלבון, זה מחלה שפוגעת בדיבור ובנשימה.

נראה לחניכים את הסרטון הבא:

https://www.youtube.com/watch?v=dLm75BlwxQE&feature=emb_logo

- האם גם אנחנו היום נוהגים בחוסר כבוד אחד כלפי השני?
- כיצד זה מרגיש לחיות בתקופה של מגיפה?
- האם אנו עושים מספיק כדי לכבד אחד את השני?
- איפה השינוי מתחיל? האם אני יכול לשנות לבד?

סיכום: 10 דק'

נקריא את הקטע הבא:

במשטרה מדווחים כי בתקופת הקורונה נרשמה עלייה של 50 אחוזים בפניות למוקד 105 - המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת. אם בחודשים רגילים יש כ-660 פניות בממוצע בחודש, אזי שבמאס טופלו במוקד מעל אלף אירועים. 16 אחוזים מהמקרים היו אירועי חירום בנושאי איום באובדנות, בריונות ברשת, שיימינג, עבירות מין, שידול והטרדות קטינים. רוב הנפגעים בחודש הזה היו בגילאי 12-14.

Ynet, נעם ברקן, 12.4.20

בתקופת הקורונה מקרי האלימות ברשת עולים. בימים אלו של ל"ג בעומר שבו אחד מסיפורי החג קשור לחוסר הכבוד, הקשר בין הדברים מאפשר לנו לחשוב על זה.

מה אנחנו יכולים לעשות כדי שנראה מציאות אחרת?

(ניתן ליצור סקר או לנהל דיון:

<https://PollEv.com/discourses/MyIPqYsnZExMhKqLqS802/respond>)

נספח א

When poll is active, respond at PollEv.com/shaharziv001

עד כמה התגובה חיובית?

Poll Everywhere

בשנת 129 הגיע **אדריאנוס** לביקור בארץ ישראל, שגם היא הייתה פרובינציה של רומא. לקראת בואו נסללו בארץ כבישים חדשים – מחשבון ליריחו ולירושלים, ומירושלים דרך ביתר ובית גוברין לעזה. באופן כללי, עד למרד הגדול ולחורבן של שנת 70 נהנתה הארץ מתנופת בנייה תחת השלטון הרומי. הוקמו ערים חדשות, כגון טבריה, מבני ציבור מפוארים וכן מפעלים חקלאיים – גשרים ואמת מים.

מלכתחילה התכוון **אדריאנוס** לטפל בענייני היהודים בארץ בדרכי שלום, ומנהיגי היישוב תלו תקוות רבות בביקורו. המנהיגים, חכמי ארץ ישראל, נפגשו עם הקיסר **אדריאנוס** ואף ביקשו ממנו לבטל את האיסור על ברית המילה. ואולם **אדריאנוס** סירב לבקשה, ולא הסכים לבטל את הגזירה. נוסף על כך נודע ליהודים, כי **אדריאנוס** החליט לבנות עיר רומית אלילית על חורבות ירושלים.

היישוב היהודי בארץ נחרד מן האפשרות שעל חורבותיה של עיר הקודש תיבנה עיר של עובדי אלילים. ואז, בהנהגתו הצבאית של שמעון **בר-כוכבא**, החלו ההכנות למרד.

מרד היהודים בשלטון הרומי בארץ ישראל, שהתרחש בשנים 132-135 לספירה. המפקד הצבאי של המרד היה שמעון **בר-כוכבא**, והמנהיג הרוחני היה על-פי המסורת – **רבי עקיבא**. בתחילת המרד הצליחו היהודים לגבור על חיל המצב הרומי הקטן שהיה מוצב בארץ; הם שחררו את ארץ יהודה, כולל ירושלים, והשתלטו על חלקים ניכרים מארץ ישראל. שמעון **בר-כוכבא** נעשה "שמעון נשיא ישראל". הוא הנהיג בתחום שלטונו סדרי חיים יהודיים עצמאיים ואף טבע מטבעות עבריים – סמל לעצמאות מדינית.

בשלב הראשון של המרד כוחות המורדים השתמשו בשיטות גרילה ובהתקפות פגע וברח, תוך ניצול היכרותם עם השטח, ותוך שימוש נרחב במערכות מערות מסתור, שחלקן היו ערים תת-קרקעיות. הם הציבו מארבים לכוחות רומאים שנעו בשטח, ולעיתים אף התעמתו איתם בשטח הפתוח. בתחילה המורדים נלחמו כנגד **הלגיון העשירי פרטנסיס** שישב בירושלים, והביסו אותו.

אבל ההצלחה לא ארכה זמן רב: לגיונות רומיים וחילות עזר רבים נשלחו לארץ מסוריה, ממצרים ומאירופה, ובהדרגה הצליחו להביס את צבאו של **בר-כוכבא** – עד לתבוסתו הסופית בקיץ 135. התוצאות של מרד **בר-כוכבא** היו עגומות ביותר: אף שהרומאים ספגו אבדות, הם דיכאו את המרד באכזריות, גזרו גזירות שמד על היהודים והוציאו להורג את החכמים שעברו על גזירות אלה ("הרוג המלכות"). היישוב ביהודה נחרב לגמרי, וההנהגה עברה מירושלים – לגליל.

